

e-ISSN: 3023-5316

Journal of
Economics
Finance and
Sustainability

Ekonomi
Finans ve
Sürdürülebilirlik

2025

Volume III
Issue II

e-ISSN: 3023-5316

**Journal of Economics, Finance and
Sustainability**

Ekonomi, Finans ve Sürdürülebilirlik Dergisi

Uluslararası Hakemli E-Dergi

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/efs>

<https://www.efsjournal.com>

YIL / YEAR

2025

CİLT / VOLUME

3

SAYI / ISSUE

2

Editör / Editor

Doç. Dr. Abdullmuttalip PİLATİN
abdullmuttalip.pilatin@erdogan.edu.tr

Yardımcı Editör / Asistant Editor

Doç. Dr. Abdulkadir BARUT
kadirbarut@harran.edu.tr

Türkçe Dil Editörü / Turkish Language Editor

Öğr. Gör. Ahmet Midilli
ahmet.midilli@erdogan.edu.tr

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Öğr. Gör. Arzu Demirci
arzu.demirci@erdogan.edu.tr

Alan Editörleri / Field Editors

Prof. Dr. Aykut EKİNCİ

Samsun Üniversitesi, Samsun, Türkiye
Finans / Finance, aykut.ekinci@samsun.edu.tr

Doç. Dr. Abdulkadir BARUT

Harran Üniversitesi, Şanlıurfa, Türkiye
Sürdürülebilirlik / Sustainability, kadirbarut@harran.edu.tr

Doç. Dr. Ahmet ŞİT

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Türkiye
Finans / Finance, ahmet.sit@ozal.edu.tr

Doç. Dr. Ali ALTINER

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye
İktisat / Economy, ali.altiner@erdogan.edu.tr

Doç. Dr. Cemal KAKIŞIM

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye
Uluslararası Ticaret / International Trade,
cemal.kakisim@erdogan.edu.tr

Doç. Dr. Musa GÜN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye
Finans / Finance, musa.gun@erdogan.edu.tr

Doç. Dr. Önder DİLEK

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, Türkiye
İktisat / Economy, odilek@maku.edu.tr

Doç. Dr. Tunahan HACİİMAMOĞLU

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye
İktisat / Economy, tunahan.haciimamoglu@erdogan.edu.tr

Doç. Dr. Ummara RAZI

ILMA University, Karachi, Pakistan
Sürdürülebilirlik / Sustainability, raziummara@gmail.com

Dr. Jasman Tuyon

Universiti Teknologi Mara, Malaysia
Finans / Finance, jasma402@uitm.edu.my

Editörler Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Adalet HAZAR

Başkent Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
ahazar@baskent.edu.tr

Prof.Dr. Ali HEPŞEN

İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
ali.hepsen@iu.edu.tr

Prof.Dr. Ali Rıza SANDALCILAR

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
aliriza.sandalcilar@erdogan.edu.tr

Prof.Dr. Alaattin KIZILTAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
alattin.kiziltan@erdogan.edu.tr

Prof.Dr. Ertuğrul AĞIRBAŞ

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
alattin.kiziltan@erdogan.edu.tr

Prof. Dr. Hasan AYAYDIN

Gümüşhane Üniversitesi, Türkiye
hasanayaydin2015@hotmail.com

Prof. Dr. Şenol BABUŞÇU

Başkent Üniversitesi, Türkiye
babuscu@baskent.edu.tr

Prof. Dr. İsmail ÇELİK

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
ismailcelik@mehmetakif.edu.tr

Prof. Dr. Halit Targan ÜNAL

Doğuş Üniversitesi, Türkiye
tunal@dogus.edu.tr

Prof.Dr. Aykut EKİNCİ

Samsun Üniversitesi, Türkiye
aykut.ekinci@samsun.edu.tr

Prof. Dr. Ayben KOY

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye
akoy@ticaret.edu.tr

Assoc. Prof. Anna WARCHLEWSKA

Poznań University, Poznan, Polonya
anna.warchlewska@ue.poznan.pl

Doç. Dr. Ali ALTINER

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
ali.altiner@erdogan.edu.tr

Assoc. Prof. Nadia MANSOUR

University of Salamanca, İspanya
mansournadia@usal.es

Doç. Dr. Önder DİLEK

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
odilek@maku.edu.tr

Doç. Dr. Özge KORKMAZ

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Türkiye
ozgekorkmaz@gmail.com

Assoc. Prof. Samuel Asumadu SARKODİE

Nord University, Norveç
asumadusarkodiesamuel@yahoo.com

Doç. Dr. Uğur Kokut PATA

Mustafa Kemal University, Türkiye
ugurkokut.pata@mku.edu.tr

Assoc. Prof. Ummara RAZI

ILMA University, Pakistan
raziummara@gmail.com

Assoc. Prof. Nurcan KILINC-ATA

Al Qasimia University, BAE
nurcankilinc@yahoo.com

Assoc. Prof. Mohd SHUAIB

Wuhan University, Çin
shuaib6593@gmail.com

Asist. Dr. Hety BUDIYANTI

University Negeri Makassar, Endonezya
hety.budiyanti@unm.ac.id

YAYIN İLKELERİ

Ekonomi, Finans ve Sürdürülebilirlik Dergisi (EFS) uluslararası, hakemli ve bilimsel bir dergidir. Aşağıda sıralanan yayın ilkeleri doğrultusunda yayım yapar.

⊙ EFS Dergisi, bilimsel çalışmaların yayımlanabileceği bir platform oluşturarak ulusal ve uluslararası düzeyde bilimin gelişimine katkı sağlamayı amaçlar.

⊙ EFS Dergisi ekonomi, işletme, sürdürülebilirlik, bankacılık, finans, maliye, çalışma ekonomisi, ekonometri, kamu yönetimi, islami bankacılık alanlarında hazırlanmış özgün bilimsel araştırmaları yayımlar.

⊙ EFS Dergisi Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanmış bilimsel çalışmaları yayımlar.

⊙ EFS Dergisi, yılda bir kez aralık ayında elektronik olarak yayımlanır. Gerekli görüldüğü takdirde özel sayı da yayımlar.

⊙ EFS Dergisi, öncelikle TÜBİTAK ULAKBİM (TR Dizin) sonrasında ise WOS ve SCOPUS'ta endekslenmeyi amaçlamaktadır.

⊙ EFS Dergisi <https://dergipark.org.tr/tr/pub/efs> ve <https://www.efsjournal.com/> adresinden yayım yapar.

⊙ EFS Dergisi'ne yayımlanması için değerlendirilmek üzere gönderilen makalenin daha önce yurtiçinde ve/veya yurtdışında, Türkçe veya başka bir dilde hiçbir yerde yayımlanmadığı, yayıma kabul edilmediği ve yayımlanmak üzere başka bir dergiye gönderilmediğini yazar/yazarlar beyan ve taahhüt ederler.

⊙ Yazar/yazarlar eserin telif hakkını elinde tutar ve ilk yayımlama hakkını EFS Dergisine vermiş olur.

⊙ EFS Dergisinde yayımlanan yazıların içerikleriyle ilgili her türlü yasal ve bilimsel sorumluluk yazar/yazarlara aittir.

⊙ EFS Dergisi yazılar için telif ücreti ödemez.

⊙ EFS Dergisi yazarlardan hiçbir ücret (başvuru ücreti, değerlendirme ücreti, yayın ücreti, masraf, vb.) veya başka bir menfaat talep etmez.

⊙ EFS Dergisinde yayımlanan yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

⊙ EFS Dergisi, dergide yer alan yazıların okuyucular tarafından okunmasına, indirilmesine, kopyalanmasına, dağıtılmasına, yazdırılmasına ve herhangi bir yasal amaçla kullanılmasına izin verir.

⊙ EFS Dergisi yayın ve araştırma etiğine aykırı yayın yapmamayı taahhüt etmekte ve dergiye sunulan makalelerin tamamı editör tarafınca intihal/benzerlik denetimine tabi tutar.

⊙ EFS Dergisine gönderilen makalenin dergi kapsamına girip girmediği; sisteme doğru/eksiksiz yüklenip yüklenmediği ve makale dergi yazım kurallarına uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı editörce kontrol edilir.

⊙ EFS Dergisinde çift kör hakem değerlendirme sistemi kullanılır. Makalenin yayına kabulü için en az iki hakemin "olumlu" görüşü aranır. Hakemlerden biri "olumlu", diğeri ise "olumsuz" görüş bildirmesi durumunda makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Editör iki "olumlu" hakem görüşünü Editörler Kurulu'na göndererek hakem değerlendirme sürecini tamamlar.

⊙ İki "olumlu" hakem görüşüne sahip tüm makalelerin yayımlanabilmesi için nihai kararı Editörler Kurulu verir.

⊙ Yayına kabul edilen makaleler için yazarın talep etmesi halinde editörce imzalanmış bir "Yayına Kabul Belgesi" gönderilir.

⊙ Dergi internet sitesi üzerinden paylaşılan isim, unvan ve e-posta adresleri gibi bilgileri sadece bu derginin belirtilen amaçları doğrultusunda kullanır; farklı herhangi bir amaç için kullanmaz veya diğer kişilerin kullanımına açılmaz.

⊙ EFS Dergisi, Budapeşte Açık Erişim Girişimi'nde açıklanmış Açık Erişim İlkelerini kabul eder. Dergi Budapeşte Açık Erişim Girişimi'ni imzalamıştır.

⊙ EFS Dergisi, yayın etiğini en yüksek standartlarda uygulamayı ve Yayıncılık Etiği Kurulu (COPE: Committee on Publication Ethics) tarafından hazırlanan uygulama rehberini izlemeyi taahhüt eder.

⊙ EFS Dergisindeki eserler LOCKSS (Lots Of Copies Keep Stuff Safe) sistemi ile arşivlenir.

⊙ EFS Dergisi Creative Commons (CC) Atıf 4.0 Uluslararası Lisans ile lisanslanmıştır.

⊙ EFS Dergisinde yayımlanan her makaleye düzenli olarak ücretsiz DOI (Digital Object Identifier System) numarası verilir.

⊙ Soru, görüş ve önerileriniz için journal.efs24@gmail.com adresine e-posta gönderebilirsiniz.

PUBLICATION PRINCIPLES

Journal of Economics, Finance and Sustainability (EFS) is an international, refereed and scientific journal. It makes publication according to the publication principles listed below:

- ⊙ EFS Journal, as a platform for publishing scientific works, aims to make contribution to the improvement of science at national and international levels.
- ⊙ EFS Journal publishes original and scientific articles to the fields of economics, business, sustainability, banking, finance, public finance, labour economics, econometrics, public administration and islamic finans.
- ⊙ EFS Journal publishes scientific works written in the languages of Turkish and English.
- ⊙ EFS Journal publishes one issue, in a year electronically. Special issues can also be published, if it is deemed necessary.
- ⊙ EFS Journal does not accept an article for a specific issue. It is always possible to make submissions.
- ⊙ EFS Journal aims to be indexed in TÜBİTAK ULAKBİM, WOS and SCOPUS.
- ⊙ EFS Journal is published from the web address of <https://dergipark.org.tr/tr/pub/efs> and <https://www.efsjournal.com>
- ⊙ The authors of the submissions made to the UEIP Journal guarantees that they do not publish their articles in Turkish or any other language in Turkey or abroad before and they do not submit their articles any other journal to be published or their article is not accepted for publication in another journal.
- ⊙ Authors holds the copyright of their works and they give the first publication right to the EFS Journal.
- ⊙ All the legal and scientific responsibility related to the content of the published articles belongs to the author.
- ⊙ EFS Journal does not pay any royalty to the authors.
- ⊙ EFS Journal does not charge any fee (application fee, evaluation fee, publication fee, cost, etc.) and another benefit from the authors.
- ⊙ The articles published in the EFS Journal can be used by making references.
- ⊙ EFS Journal allows the use of the articles for the purposes of reading, downloading, copying, sharing and printing, as well as for any other legal purposes.
- ⊙ EFS Journal is committed to make publication according to the publication ethics and all the articles submitted to the journal are exposed to plagiarism check.
- ⊙ Editor controls the properness of an article in terms of the Journal's scope; the uploading of the article to the system in a correct way and in line with the article submission rules.
- ⊙ EFS Journal uses double blind referee review system. The positive opinions of two referees are sought for the acceptance of an article to be published. If one of the referees gives a positive opinion, while the other one indicates a negative opinion; the article is sent to a third referee for review. Editor completes the publication process by sending the positive opinions of two referees to the Publication Board of the Journal.
- ⊙ The final decision of publication related to the articles with two positive referee opinions is given by the Publication Board of the Journal.
- ⊙ Editor can send "Acceptance to Publication Document" to the authors of the accepted articles, if it is requested.
- ⊙ The information such as name, title, e-mail can only be used for the indicated purposes of the Journal; this information cannot be used for any other purposes and cannot be shared with any other persons.
- ⊙ EFS Journal accepts the open access principles published by the Budapest Open Access Initiative. The Journal was signed the Budapest Open Access Initiative.
- ⊙ EFS Journal is committed to apply the highest publication ethics standards and follows the implementation manual prepared by the COPE: Committee on Publication Ethics.
- ⊙ The works published in the EFS Journal is archived with LOCKSS (Lots Of Copies Keep Stuff Safe) system.
- ⊙ EFS Journal is licensed with Creative Commons (CC) Attribution 4.0 International License.
- ⊙ A DOI (Digital Object Identifier System) is assigned for all the articles published in the EFS Journal.
- ⊙ Questions, recommendations and comments can be conveyed via journal.efs24@gmail.com.

İçindekiler / Contents

Araştırma Makaleleri / Research Articles

Energy Consumption, Environmental Quality and Health Nexus in West African Countries: Implications for Sustainable Development

Batı Afrika Ülkelerinde Enerji Tüketimi, Çevre Kalitesi ve Sağlık Arasındaki İlişki: Sürdürülebilir Kalkınma İçin Çıkarımlar

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18077921>

Esther R. Aderinto

124-137

Türkiye'nin BRICS+ Üyeliği Üzerine Akademik Perspektifler: Nitel Bir Analiz

Academic Perspectives on Türkiye's BRICS+ Membership: A Qualitative Analysis

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18078112>

Tuğçenur Ekinci Furtana

138-156

Economic Reflections of Technological Transformation: Sectoral Structure of R&D Expenditures in Türkiye and Their Relationship with Productivity

Teknolojik Dönüşümün Ekonomik Yansımaları: Türkiye'de Ar-Ge Harcamalarının Sektörel Yapısı ve Verimlilikle İlişkisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18078185>

Mücahit Çitil

157-176

Integration of Sustainable Development Goals in Multinational Apparel Companies

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Çok Uluslu Hazır Giyim Şirketlerine Entegrasyonu

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18078257>

Esra Bal Külahi & Diana Amanzholova

177-201

Innovation in SMEs as a Driver of Sustainable Economic Growth in Algeria: An Econometric Study for the Period 1999-2022

Cezayir'de Sürdürülebilir Ekonomik Büyümenin Sürücüsü Olarak KOBİ'lerde İnovasyon: 1999-2022 Dönemi İçin Ekonometrik Bir Çalışma

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18089229>

Hadjeris Souhila & Djellaba Ali

202-217

Biomimicry for a Sustainable Future: A Qualitative Study Based on Expectancy Theory
Sürdürülebilir Bir Gelecek için Biyomimikri: Beklenti Teorisi Temelinde Nitel Bir Araştırma
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18089315>

Fevziye Bekar

218-239

Türkiye’de Bankacılık Tabanlı Finansal Gelişim ve Fosil Enerjiye Dayalı Çevresel Etkiler: ARDL Sınır Testi Bulguları
Banking-Based Financial Development and Fossil Energy-Based Environmental Impacts in Turkey: ARDL Bounds Test Findings
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18089398>

Elif Bezirgan

240-255

Türkiye’de TIR Yoğunluğunun Lojistik Hizmet Kalitesine Etkisi: Sarp Sınır Kapısı Üzerinde Nitel Veri Analizi
The Impact of Truck Traffic Density on Logistics Service Quality in Türkiye A Qualitative Data Analysis of the Sarp Border Crossing
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18089457>

Sevilay Azimov & Gizel Busem Sayıl

256-280

Cari Denge Üzerine Seçilmiş Makroekonomik ve Finansal Faktörlerin Etkisi: Gelişmekte Olan Ülkeler Örneği
Effect of Selected Macroeconomic and Financial Indicators on Current Account Balance: The Case of Developing Countries
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18089543>

Merve Tuncay & Tuğba Eyceyurt Batır

281-297

Editörden

2023 yılında yayın hayatına başlayan **Ekonomi, Finans ve Sürdürülebilirlik Dergisi (EFS)** yılda iki kez (Haziran - Aralık) yayımlanan, uluslararası, hakemli bilimsel bir dergidir. EFS dergisinin elektronik ortamda, düzenli ve ücretsiz olarak yayın hayatını sürdürmesi planlanmaktadır. Dergide ekonomi, finans, sürdürülebilirlik alanları başta olmak üzere işletme, bankacılık, maliye, çalışma ekonomisi, ekonometri, kamu yönetimi, islami finans ve büyük veri alanlarında Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanmış özgün ve nitelikli çalışmaların yayınlanması amaçlanmaktadır. Derginin yayınlanmasına katkı sağlayan başta yazarlar olmak üzere hakem ve editörler kurulu üyelerine en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu yola uluslararası standartlara sahip, takip edilen ve endeksli bir dergi oluşturma hedefi ile çıktık. Bu hedefe uygun olarak, her yeni sayıda bir önceki sayıdan nitelik ve nicelik yönünden daha kaliteli yayınlar çıkarma hedefinde olacağız. Bu süreçte yazar, hakem ve okurlarımızdan aldığımız geri dönüşleri son derece dikkate alacağımızı belirtmek isterim.

Aralık 2025 itibarıyla dergimizin beşinci sayısını yayınlamış olmanın mutluluğu içerisindeyiz. Bu sayıda toplam 9 adet özgün makale yer almaktadır. Yayınlanmış bütün makaleler öncelikle alan editörünün ön kontrolünden geçtikten sonra alanında uzman hakemler tarafından incelenmiş ve hakem raporları dikkate alınarak yayın kurulunca yayına kabul edilmiş ve revizyon için ilgili yazarlara gönderilerek süreç tamamlanmıştır.

EFS Dergisi, Türkiye'de çok sayıda derginin faaliyet gösterdiği Dergiprak sistemini kullanmaktadır. Ayrıca dünya akademik yayın standartlarına uygun olarak geliştirilen ve dünyada 25 000'den fazla akademisyen, üniversite ile yayınevi tarafından kullanılan en gelişmiş yayın sistemi olan Açık Dergi Sistemini (OJS) kullanmaktadır. Bundan sonraki süreçte EFS dergisinin alanda tanınmasını, erişilebilir olmasını ve uluslararası bir bilimsel dergi niteliğini kazanmasını sağlama hususunda çalışmalarımızın devam edeceğini belirtmek istiyorum. Beşinci sayımızın bilim dünyasına hayırlı olmasını diliyorum.

2026 Haziran sayısı ve sonraki sayılar için ilginç makalelerinizi merakla bekliyoruz.

Sevgi ve saygılarımla...

Doç. Dr. Abdulmuttalip PİLATİN

Editör

**Editorial
Note**

Journal of Economics, Finance and Sustainability (EFS), which started publishing in 2023, is an international, peer-reviewed scientific journal that will be published twice a year (June - December). It is planned that EFS magazine will continue to be published electronically, regularly and free of charge. The journal aims to publish original and qualified studies in Turkish and English in the fields of business, banking, finance, labor economics, econometrics, public administration, Islamic finance and big data, especially in the fields of economy, finance and sustainability. I would like to express my sincere gratitude to the authors, referees and editorial board members who contributed to the publication of the journal.

We set out on this path with the aim of creating a problem that has international standards, is tracked and indexed. In line with this goal, we will aim to publish publications of higher quality in terms of quality and quantity than the previous issue in each new issue. I would like to state that we will take into consideration the feedback we receive from our authors, referees and readers during this process.

We are happy to have published the fifth issue of our journal as of December 2025. This issue contains a total of 9 original articles. All published articles were first examined by referees who are experts in their fields after passing the preliminary control of the field editor, and the process was completed by the editorial board, taking into account the referee reports, and was sent to the relevant authors for revision.

EFS Journal uses the Dergiprak system, which is used by many journals in Turkey. It also uses the Open Journal System (OJS), which is the most advanced publishing system developed in accordance with world academic publishing standards and used by more than 25,000 academics, universities and publishing houses in the world. I would like to state that in the future, we will continue our efforts to ensure that the EFS journal is recognized in the field, accessible and becomes an international scientific journal. I hope that our fifth issue will be beneficial to the scientific world.

We will be eagerly awaiting your articles for the June 2025 issue and subsequent issues.

Love and respect....

Dr. Abdulmuttalip PİLATİN

Editor